

Juridisk hjørne

Fagsamling vei 22. og 23 oktober
2024

Kine Beate Inderberg Vekseth

Juridisk hjørne - Tema

- Reguleringsplikt for skogsbilvei
- Ettergodkjenning av landbruksvei
- Kort om Forskrift om fysiske tiltak i vassdrag

Skogsbilveier og krav om reguleringsplan

FOLLO OG NORDRE ØSTFOLD TINGRETT	
KJENNELSE	
Avsagt:	24.01.2023 i Follo og Nordre Østfold tingrett, Ski
Sak nr.:	23-003915TVI-TFNO/TSKI
Dommer:	Dommerfullmektig m/alm.fullmakt Helge Aanensen Kleven
Saken gjelder:	Etterfølgende muntlig forhandling – tvl. § 32-8
Ole Kristen Karlsrud	Advokatfullmektig Thorbjørn August Kringlebotn Borlaug, Advokat Peder Landfald
mot	
Naturvernforbundet i Oslo og Akershus	Advokat Christian Fredrik Galtung v/advokatfullmektig Oda Elise Wang Andersen

LOVDATA	
Eidsivating lagmannsrett - Kjennelse - LE-2023-22977	
Instans	Eidsivating lagmannsrett - Kjennelse
Date	2023-02-28
Publisert	LE-2023-22977
Stikkord	Sivilprosess, Midlertidig forføyning, Reguleringsplan, Materieff kompetansenangel, Tvisteloven § 34-1 og § 34-2, Plan- og bygningsloven § 12-1.
Sammendrag	Saken gjelder begjæring om midlertidig forføyning for å stans bygging av en skogsbilvei. Anken part gjorde gjeldende at kommunens vedtak om tillatelse til å bygge veien var truffet i strid med plan- og bygningsloven § 12-1 tredje ledd fordi det ikke var utarbeidet reguleringsplan, og at vedtaket derfor led av en materieff kompetansenangel. Lagmannsretten fant som tingretten at anken part ikke hadde sannsynliggjort et hovedkrav. Det forelå heller ikke fore ved opphold. Vilkræne for midlertidig forføyning var derfor ikke oppfylt.
Saksang	Follo og Nordre Østfold tingrett TFNO-2023-3915 - Eidsivating lagmannsrett LE-2023-22977 (23-022977ASK-ELAG). Anke til Høyesterett forkastet, HR-2023-795-U.
Parter	Naturvernforbundet i Oslo og Akershus (advokat Christian Fredrik Galtung, Advokatfullmektig Oda Elise Wang Andersen) mot Ole Kristen Karlsrud (advokat Peder Landfald).
Forfatter	Lagdommer Daguy Raa, lagdommer Hans Christian Koss og lagdommer Marit Håveuoen.
Sist oppdatert	2023-04-28

LOVDATA	
Norges Høyesteretts ankeutvalg - Kjennelse - HR-2023-795-U	
Instans	Norges Høyesteretts ankeutvalg - Kjennelse
Dato	2023-04-27
Publisert	HR-2023-795-U
Sammendrag	Anken forkastes.
Saksang	Follo og Nordre Østfold tingrett TFNO-2023-3915 - Eidsivating lagmannsrett LE-2023-22977 - Høyesterett HR-2023-795-U. (sak nr. 23-046264SIV-HRET), sivil sak, anke over kjennelse.
Parter	Naturvernforbundet i Oslo og Akershus (advokat Christian Fredrik Galtung v/advokatfullmektig Oda Elise Wang Andersen) mot Ole Kristen Karlsrud og Norges Skogeierforbund (partshjelper) (advokat Peder Landfald).
Forfatter	Dommerne Falkanger, Bergh og Steinsvik.

Instans	Tolkingsuttalelse fra Kommunal- og distriktsdepartementet
Dato	2023-12-19
Doknr/publisert	TUDEP-2023-230-2
Stikkord	Plan- og bygningsloven (2008) § 11-9 nr. 1 og § 12-1
Sammendrag	Reguleringsplikt for landbruksvei
Saksang	Ref.: 23/230-2
Forfatter	Planavdelingen

Del Skriv lenke merknad

[Innledning]

Kommunal- og distriktsdepartementet viser til Statsforvalteren i Oslo og Vikens brev av 6. januar 2023 med spørsmål om det foreligger reguleringsplikt for landbruksveier mv.

Departementet vil bemerke at vi kun uttaler oss på generelt grunnlag om tolking av bestemmelsene i plan- og bygningsloven med forskrifter.

Statsforvalteren har bedt departementet om en tolkingsuttalelse om spørsmålet om det foreligger reguleringsplikt etter plan- og bygningsloven (pbl.) § 12-1 tredje ledd for bygging av skogsbilvei som behandles etter landbruksveiforskriften. Statsforvalteren har også stilt spørsmål om pbl. § 11-9 nr. 1 gir hjemmel for at det i kommuneplanens arealdel kan stilles krav om reguleringsplan for det kan gis tillatelse etter landbruksveiforskriften

Tolkningsuttalelse fra Kommunal og distriktsdepartementet av 19.12.2013

Instans	Tolkningsuttalelse fra Kommunal- og distriktsdepartementet
Dato	2023-12-19
Doknr/publisert	TUDEP-2023-230-2
Stikkord	Plan- og bygningsloven (2008) § 11-9 nr. 1 og § 12-1
Sammendrag	Reguleringsplikt for landbruksvei
Saksgang	Ref.: 23/230-2
Forfatter	Planavdelingen

Del Skriv lenke merknad

[Innledning]

Kommunal- og distriktsdepartementet viser til Statsforvalteren i Oslo og Vikens brev av 6. januar 2023 med spørsmål om det foreligger reguleringsplikt for landbruksveier mv.

Departementet vil bemerke at vi kun uttaler oss på generelt grunnlag om tolking av bestemmelsene i [plan- og bygningsloven](#) med forskrifter.

Statsforvalteren har bedt departementet om en tolkningsuttalelse om spørsmålet om det foreligger reguleringsplikt etter [plan- og bygningsloven \(pbl.\) § 12-1 tredje ledd](#) for bygging av skogsbilvei som behandles etter [landbruksveiforskriften](#). Statsforvalteren har også stilt spørsmål om [pbl. § 11-9 nr. 1](#) gir hjemmel for at det i kommuneplanens arealdel kan stilles krav om reguleringsplan før det kan gis tillatelse etter [landbruksveiforskriften](#).

- Foreligger reguleringsplikt etter plan- og bygningsloven for bygging av skogsbilvei som behandles etter landbruksveiforskriften?
- Kan det i kommuneplanens arealdel stilles krav om reguleringsplan før det kan gis tillatelse etter landbruksveiforskriften til å bygge skogsbilvei i LNFR-områder?

Generelt om reguleringsplikt

Pbl. § 12-1 andre ledd: kommunestyret skal «...sørge for at det blir utarbeidet reguleringsplan for de områder i kommunen hvor dette følger av loven eller av kommuneplanens arealdel, samt der det ellers er behov for å sikre forsvarlig planavklaring og gjennomføring av bygge- og anleggstiltak, flerbruk og vern i forhold til berørte private og offentlige interesser».

Pbl. § 12-1 tredje ledd første punktum: «For gjennomføring av større bygge- og anleggstiltak og andre tiltak som kan få vesentlige virkninger for miljø og samfunn, kreves det reguleringsplan».

Vurderingen av når det inntreffer reguleringsplikt etter § 12-1 tredje ledd første punktum må bero på en konkret vurdering ut fra de forhold som gjør seg gjeldende på stedet og i saken. Kriteriet «større bygge- og anleggstiltak» skal vurderes ut fra sumvirkningene av tiltaket.

Et kommunalt ansvar å sørge for at det utarbeides en reguleringsplan

Reguleringsplikt for skogsbilvei?

Reguleringsplan er ikke en forutsetning for å gi tillatelse etter landbruksveiforskriften eller markaloven § 14, se flertallets uttalelser i siste avsnitt i LE-2023-22977.

- Når oppstår det planplikt etter plan og bygningsloven § 12-1 tredje ledd?

- En konkret vurdering av den enkelte veisøknaden. Planplikt ved:

- ❖ «større bygge- og anleggstiltak»:

- veiens lengde

- hvis veien legger til rette for brukere utenfor landbruket, kombinert bruk

- ❖ tiltak med mulige negative virkninger for miljøet (særlig virkninger for biologisk mangfold). Landbruksveiforskriften inneholder en rekke bestemmelser som ivaretar hensynet til det biologiske mangfoldet, bl.a. forskriftens § 3-2 første ledd.

Dersom uklart om terskelen for planplikt er oppfylt, bør landbruksmyndighet og planmyndighet koordinere seg

Kan det i kommuneplanens arealdel stilles krav om reguleringsplan før det kan gis tillatelse etter landbruksveiforskriften ?

- Plan og bygningsloven § 11-9 nr. 1:
 - «Kommunen kan uavhengig av arealformål vedta bestemmelser til kommuneplanens arealdel om krav om reguleringsplan for visse arealer eller for visse tiltak, herunder at det skal foreligge områderegulering før detaljregulering kan vedtas»

Kommunen kan, med hjemmel i pbl § 11-9 nr. 1, stille krav om reguleringsplan for å bygge skogsbilveier i områder avsatt til LNFR-formål.

Ettergodkjenning av landbruksvei

- Spørsmålet er om det er adgang til å godkjenne en landbruksvei etter landbruksveiforskriften etter at veien er bygd.
- Skogbruksloven § 7 første ledd: *“bygging og ombygging av vegar til skogbruksformål kan berre gjennomførast etter løyve frå kommunen.”*
- Landbruksveiforskriften § 1-1: Formålet med denne forskriften er å *“sikre at planlegging og bygging av landbruksveier skjer på en måte som skal gi landbruksfaglige helhetsløsninger. Det skal samtidig legges vekt på hensynet til miljøverdier som naturmangfold, landskap, kulturminner og friluftsliv, hensynet til fare for flom, erosjon og løsmasseskred, samt andre interesser som blir berørt av veiframføringen.”*
- Landbruksveiforskriften § 2-1: *“Nybygging og ombygging av landbruksveier, etablering av massetak, samt tiltak som omfattes av § 1-3 andre ledd, kan ikke iverksettes uten skriftlig tillatelse fra kommunen.”*

Ettergodkjenning av landbruksvei forts.

- Landbruksveiforskriften gir ingen hjemmel for å kunne godkjenne en landbruksvei etter den er bygget.
- Byggesaksforskriften § 4-3 bokstav e gjør unntak fra plan- og bygningslovens byggesaksregler for veier som har fått tillatelse etter landbruksveiforskriften. Når slik tillatelse ikke foreligger, gjelder byggesaksreglene i plan- og bygningsloven.
- Det følger av forarbeidene til plan- og bygningsloven at kommunen kan innvilge byggesøknader i etterkant.

Søk om tillatelse FØR landbruksveitiltak iverksettes!

Trenger landbruksvei tillatelse ved kryssing av bekk?

Forskrift om fysiske tiltak i vassdrag (Hjemlet i lakse- og innlandsfiskloven)

- Forvaltes av Miljødirektoratet. Fylkeskommunen (vassdrag som ikke fører anadrome laksefisk eller kreps) og Statsforvalteren (som fører anadrome laksefisk eller kreps)

- Når søknadsplikt? Forskriftens § 1 bokstav a:

«Uten tillatelse fra statsforvalteren eller fylkeskommunen er det forbudt å sette i verk:

a. fysiske tiltak som medfører eller kan medføre fare for forringelse av produksjonsmulighetene for fisk eller andre ferskvannsorganismer,»

- Konsekvenser for ikke å ha søkt før igangsetting? Forskriftens § 3 Gjenoppretting

«Dersom tiltak settes i verk i strid med denne forskrift kan statsforvalteren kreve gjenoppretting av den naturlige tilstand i vassdraget.

Dersom pålegget ikke blir etterfulgt innen den frist som blir satt, kan statsforvalteren la arbeidet bli utført for vedkommendes regning. Utgifter ved dette kan inndrives ved utpanting.»

- Miljødirektoratet jobber med veileder

- Forespørsel sendt sept. 2020, okt. 2022 og okt. 2024: intet nytt

- Skogeier må selv vurdere og ta stilling til om det må søkes om tillatelse

- Noen betraktninger og/eller spørsmål?